

ÚNIA MIEST SLOVENSKA

BIELA 6

811 01 BRATISLAVA 1

tel.: 02 / 5443 59 14
fax: 02 / 2091 08 28

E-mail: sekretariat@unia-miest.sk
<http://www.unia-miest.sk>

Milan Galanda
generálny sekretár

ÚMS 094 / 18
Bratislava, 03.08.2018

Vážený pán riaditeľ,

dňa 23.07.2018 bol na sekretariát ÚMS doručený list z Kancelárie **Rady pre rozpočtovú zodpovednosť**, ktorým sa na Úniu miest Slovenska obraciate so žiadosťou o súčinnosť pri monitorovaní a hodnotení vývoja hospodárenia Slovenskej republiky a hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti. Požiadali sme naše členské mesta, aby nám zaslali potrebné údaje.

V nadväznosti na uvedené Vám posielame spracované odpovede z jednotlivých miest:

Došlo v roku 2017:

1) k úprave pôsobnosti, ktorá Vášmu mestu ustanovuje nové úlohy a ak áno, akým spôsobom, t.j. zákon, podzákonný právny predpis, alebo nelegislatívne rozhodnutie.

Hlohovec

Novela zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinná od 1.7.2017 zaviedla elektronické podávanie návrhov na vykonanie exekúcie, ktoré sa vypĺňajú veľmi práčne. Uvedený postup vyžaduje značný pracovný čas. Tieto úkony robia zamestnanci popri svojich ďalších pracovných povinnostiach.

Levoča

- novelou č.341/2016 Z. z. k zákonu č.595/2003 Z. z. o dani z príjmov, účinnou k 1.1.2017 došlo k zníženiu výberu dane z príjmov fyzických osôb, čo má priamy dopad na znižovanie podielových daní pre obce (zvyšovanie paušálnych výdavkov pre podnikateľov, odpočítateľná položka na daňovníka a iné)
- tlak dosahovať vyrovnané hospodárenie v územnej samospráve pri zvyšovaní zákonných povinností bez finančného krytia, veľmi nízka alebo žiadna tvorba likvidných finančných aktív obcí
- tlak na maximálne čerpanie nenávratných zdrojov z fondov EÚ a tlak na spolufinancovanie projektov obcami, pozastavenie niektorých oblastí čerpania napr. IT znamená nemožnosť zazmluvnenia projektov a tým i nevyčerpanie zdrojov – od roku 2020-2023 to vyvolá tlak na investície z vlastných zdrojov obcí, ktoré budú musieť znášať i možné korekcie EK
- nedostatočná tvorba zdrojov na opravu, údržbu a rozvoj infraštruktúry obcí, najmä miestnych komunikácií (viazanie výdavkov spôsobí v budúcnosti ich predraženie)
- nečinnosť v oblasti zjednotenia a rastu výberu daní a poplatkov s dôrazom na zákon č.582/2004 Z.z. o miestnych daniach a poplatkoch (napr. podhodnotené sadzby daní z nehnuteľností, príjem nekorešponduje s nákladmi na zaťažovanie územia, nepomer k iným zákonným platbám vo vzťahu k vlastníckemu právu napr. k výške ročného zákonného poistenia motorových vozidiel)
- absolútny nezáujem štátu o riešenia v oblasti propagácie, rozvoja turizmu a cestovného ruchu, lokality UNESCO, pamiatkové rezervácie a chránené územia riešiť formou % výnosu z podielových daní
- neefektívne nakladanie s nehnuteľným majetkom štátu zaťažuje územie obcí (prevod dubiózneho majetku štátu na obce)
- dlhodobo nedofinancovaný prenesený výkon štátnej správy zo štátu na obce, malé obce nemajú zdroje na plnenie zákonných povinností, je len otázkou času, kedy agendu odstúpi na vybavovanie Okresným úradom (dochádza k obmedzovaniu aktivít a presunu výdavkov do budúcnosti)
- zvýšené náklady na súdne spory a korekcie EK z titulu neoprávneného čerpania EU zdrojov
- novelou ústavného zákona č.493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti a zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy došlo k 1.1.2017 k zmene metodiky výpočtu dlhovej služby, čo umožňuje samosprávam viac sa zadlžovať
- nedofinancované zvyšovanie plátov pedagogických a odborných zamestnancov v školstve na úkor fondu opráv a údržby budov, vybavenosti škôl a školských zariadení, nedostatok zdrojov na originálne kompetencie
- novelou zákona č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (napr. aj tzv. jasličkový zákon) došlo k uloženiu

povinnosti pre obce bez ich finančného krytia, čo je nekonceptné dofinancovanie národnými projektmi (komunitné projekty, opatrovateľská služba, zriadenie zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku a iné). Zákon ustanovuje prijímateľovi právo na poskytnutie sociálnej služby a obci povinnosť ju zabezpečiť bez adekvátneho finančného krytia. Podiel z výnosu dane z príjmov FO vo výške 5% na krytie výdavkov sociálnej oblasti je nedostatočný, ani príjmy z projektov nedofinancujú skutočné výdavky. Industrializácia západnej časti SR spôsobuje migráciu obyvateľstva, vyľudňovanie východu a nárast požiadaviek na sociálnej službe

- na riešenie sociálneho bývania, bezbariérovosti verejných priestranstiev podľa Vyhlášky MŽP SR č.532/2002Z.z. nedostatočné alebo žiadne zdroje v obciach

- zabezpečenie plnenia Plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a Akčných plánov utópiou, na originálne kompetencie obcí (zveľaďovanie majetku a zabezpečenie potrieb obyvateľov) nedostatočné finančné zdroje

- rešpektujúci trh ďalšie regulovanie cien základných komodít spôsobí cenový šok a neúmerne zaťažuje obce výdavkami

- zákon č.305/2013 Z.z. o e-Governmente ukladá obciam povinnosť zabezpečiť elektronický výkon verejnej správy vo všetkých sférach (prenesený výkon štátnej správy i originálne povinnosti) bez finančného krytia na zabezpečenie technického vybavenia (riziko pre budovanie a rozvoj IT a plnenie programu ESO); pôsobnosť v oblasti e-Governmentu v členení na:

oblasť prevádzky integrovaných obslužných miest,

oblasť elektronických služieb – formulárov,

oblasť zaručenej konverzie.

- pôsobnosť v oblasti správy registratúry v zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v kontexte zákona o e-Governmente, a to správa elektronických dokumentov,

recertifikácia elektronicky podpísaných dokumentov.

- prenesenie zodpovednosti za tvorbu pracovných miest v zmysle zákona č.5/2004 Z. z. o zamestnanosti na obce (sociálne podniky, projekty ESF), obce nie sú personálne agentúry ani podnikateľské subjekty, zamestnanosť dlhodobo znevýhodnených občanov na trhu práce riešiť tzv. "pozitívnou diskrimináciou" (obdoba vytvárania chránených dielní)

Lučenec

a) zákon č. 238/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci - § 31a

b) zákon o sociálnych službách č. 448/2008, § 75 – finančná podpora neverejného poskytovateľa soc. služieb poskytujúceho soc. služby vo verejnom zaujme, § 32b -zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

c) Zákon č. 135/1961 Zb – cestný zákon, § 9, ods. 2 – údržba a zabezpečenie zjazdovosti chodníkov

Medzev

Vzhľadom na povinnosti vyplývajúce z elektronickej podoby o výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci (zákon č. 305/2013 Z.z. v znení neskorších predpisov – novela č. 238/2017 Z.z.). Mesto Medzev muselo dokúpi ďalšie programy: DCOM – Dátové centrum obcí a miest a IOMO – Integrované obslužné miesto občana

Prešov

V súvislosti s legislatívnymi zmenami v roku 2017 patria medzi najvýznamnejšie legislatívne zmeny týkajúce sa činnosti mesta nasledovné:

Zákon č. 386/2016 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Účinnosť: od 1. januára 2017

Nariadenie vlády č. 202/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 366/2016 Z. z., ktorým sa ustanovujú zvýšené stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme

Účinnosť: od 1. septembra 2017

Zákon č. 238/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

účinnosť od 1. novembra 2017

Zákon č. 331/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Účinnosť: od 30. decembra 2017

Trnava

Áno, v oblasti školstva: nelegislatívne rozhodnutie v oblasti zabezpečenia výdavkov na asistentov učiteľa v rámci predškolskej výchovy – dofinancovanie asistentov učiteľa v MŠ

Tvrdošín

V hodnotenom roku pokračovalo mesto Tvrdošín v plnení povinností, ktoré v roku 2016 priniesol zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a mesto si plnilo aj povinnosti v oblasti vykonávania

verejnej moci elektronicky (t.j. prijímanie elektronických podaní predpísaným spôsobom prostredníctvom elektronických schránok a zároveň vytváranie elektronických rozhodnutí elektronickým spôsobom ich aj doručovanie podľa zákona č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tzv. zákon o e-Governmente). Za čiastočné odbremenenie pôsobnosti mesta Tvrdošín (*aj ostatných miest a obcí SR*) možno považovať zmenu úloh voči hazardným hrám od 01.01.2017 (a 01.01.2018), kde na úseku regulácie hazardných hier je pôsobnosť samosprávnou kompetenciou a nie je preneseným výkonom štátnej správy ako to vyplýva z generálnej klauzuly § 4 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Mesto v roku 2017 nepristúpilo k možnosti aplikovania miestneho poplatku za rozvoj v zmysle zákona č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 375/2016 Z. z. a o správe poplatku podľa zákona č. 563/209 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zvolen

Zákon č. 305/2013 Z.z. o e-governmente.

2) k rozšíreniu existujúcich kompetencií a to s rozlíšením na originálne kompetencie alebo prenesený výkon štátnej správy. Zároveň uveďte, či ide o povinné alebo fakultatívne úlohy.

Lučenec

- a) k rozšíreniu kompetencií nedošlo, povinná úloha
- b) k rozšíreniu kompetencií nedošlo, fakultatívna úloha
- c) originálna kompetencia, povinná úloha

Medzev

Prenesený výkon štátnej správy

Prešov

V r. 2017 išlo predovšetkým o zmeny originálnych kompetencií samosprávy.

Z povinných úloh je možné uviesť tieto legislatívne zmeny v roku 2017: zvýšenie platových taríf pedagogickému zamestnancovi a odbornému zamestnancovi od 1. septembra 2017, zásadné zmeny v tretej časti zákona o e-Governmente upravujúcej výkon verejnej moci elektronicky.

Z fakultatívnych úloh je možné uviesť tieto legislatívne zmeny v roku 2017: podľa znenia § 10 ods. 6 zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách účinného od 1. 1. 2017 platí, že všeobecne záväzné nariadenie podľa odseku 5 písm. d) môže obec vydať, ak sa obyvatelia obce petíciou sťažujú, že sa v obci narúša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier, pričom takú petíciu musí podporiť najmenej 30% obyvateľov obce, ktorí dovŕšili 18 rokov veku. Ustanovila sa zákonom č. 331/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách sa s účinnosťou od 30.12.2017 právna možnosť vykonávania sociálnej posudkovej činnosti na účely posudzovania odkázanosti na sociálnu službu v rámci konania o odkázanosti na sociálnu službu, uskutočňovaného v rámci pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku, ako príslušného správneho orgánu, fyzickou osobou, ktorej bolo vydané Slovenskou komorou sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce povolenie na výkon samostatnej praxe sociálneho pracovníka. Ide o ďalšiu do úvahy prichádzajúcu alternatívnu možnosť personálneho zabezpečenia vykonávania tejto sociálnej posudkovej činnosti, a to popri možnosti jej vykonávania sociálnym pracovníkom obce

Tvrdošín

V podmienkach mesta Tvrdošín bola zaradená do siete škôl Súkromná materská škola Slniečko, Školská 165/2, Tvrdošín (od dátumu 1.9.2016) a rok predtým, tzn. od 1.9.2015 bolo zaradené Súkromné centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (SCPPP aP) Tvrdošín. V hodnotenom roku 2017 nedošlo k vytvoreniu ďalšieho, resp. nového zariadenia do siete škôl, mesto si plnilo kompetencie u všetkých existujúcich zariadení (*tzn. mestom zriadených škôl a školských zariadení, resp. súkromných, ktoré boli zaradené do siete škôl ešte pred rokom 2015*), a to v súlade so zákonom č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zvolen

V súlade so zákonom č. 305/2013 Z.z.

3) Zabezpečil štát dotknutým mestám na plnenie týchto úloh zodpovedajúce finančné zdroje.

Levoča

Oblasť e-Governmentu – nefinancovaný – nekrytý.

Oblasť správy elektronických dokumentov vrátane recertifikácie – nefinancovaný – nekrytý.

Lučenec

Nie, úlohy sú financované z vlastných príjmov.

Medzev

Financované to bolo z vlastných zdrojov.

Prešov

Zabezpečenie finančných zdrojov nebolo dostatočné z dôvodov uvedených v 4. bode.

Trnava

Čiastočne.

Tvrdošín

Na plnenie úloh v zmysle bodu 2) boli v roku 2017 zabezpečené finančné prostriedky z tzv. podielových daní (z výnosov dane z príjmov fyzických osôb, podľa zákona č.564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Zvolen

Nie.

4) V prípade chýbajúcich prostriedkov prosíme o vyčíslenie celkového vplyvu na rozpočty miest.**Bratislava Staré Mesto**

Stavebný poriadok - nedofinancovanie vo výške 341 031 €,
register obyvateľov - nedofinancovanie vo výške 22 080 €,
školský úrad - nedofinancovanie vo výške 40 223 €,
matričný úrad - nedofinancovanie vo výške 31 766 €,
školsstvo - nedofinancovanie vo výške 101 554 €

Hlohovec

V prípade vytvorenia pracovného miesta pre elektronické podávanie návrhov na vykonanie exekúcie so mzdou napr. 500 € bto, by ročné náklady na zamestnanca aj s odvodmi predstavovali sumu 8 097 €.

Levoča

Oblasť e-Governmentu - 20000,-- EUR ročne.
Oblasť správy elektronických dokumentov vrátane recertifikácie – 5000,-- EUR ročne.

Lučenec

- a) 20 000 € - nový server
- b) –
- c) 150 000 € - čistenie, zimná údržba chodníkov

Medzev

4 413 € - Využívanie informačného systému DCOM – Dátové centrum obcí a miest.

Prešov

Dofinancovanie originálnych kompetencií na úseku školstva v r. 2017:

RO č. 1/Z/2017	129 046,41	ABC z 26.4.2017
RO č. 2/Z/2017	207 526,00	MŠ bez P.S.
RO č. 2/Z/2017	1 088 312,00	právne subjekty
RO č. 2/Z/2017	941 582,00	Správa šk. obj.
RO č. 6/P/2017	9 300	MŠ Fraňa Kráľa /z programu 11.3/
RO č. 4/Z/2017	16 452	valorizácia MŠ bez P.S.
RO č. 4/Z/2017	91 926	valorizácia Právne subj.
RO č. 5/Z/2017	26 880	MŠ bez P.S BV 23880, KV 3000
Celkom	2 511 024,41	

Údaje poskytol: odbor školstva, kultúry a cestovného ruchu MsÚ v Prešove

Navyše v tejto veci uvádzame, že zásadná legislatívna zmena nastala od 13.04.2018 v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), podľa ktorého Závady v schodnosti miestnych komunikácií určených pre chodcov alebo v schodnosti chodníkov sú bez priesťahov povinní odstraňovať správcovia miestnych komunikácií. Doposiaľ platilo, že: Závady v schodnosti priechodov pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdnych úsekoch ciest cez obce, ako aj závady v schodnosti miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov, sú povinní odstraňovať správcovia miestnych komunikácií. Závady v schodnosti chodníkov príslušných k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v súvisle zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez priesťahov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom. Uvedená legislatívna zmena znamená navýšenie

potrebu finančných prostriedkov na čistenie plôch chodníkov z titulu zmeny legislatívy vo výške cca 370 000 € ročne (údaj poskytol: organizačný odbor MsÚ v Prešove)

Trnava

Dopad v roku 2017 vo výške 3.012 eur, dopad v roku 2018 k 30.6. vo výške 12.800 eur

Tvrdošín

V hodnotenom roku 2017 bol v zmysle bodu 2), z objemu z výnosov dane z príjmov fyzických osôb (§ 6 ods. 12 písmena b) zákona č. 596/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov) poskytnutý transfer na činnosť Súkromného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Tvrdošín na bežné výdavky v čiastke 16 978 EUR a na činnosť Súkromnej materskej školy Slniečko Tvrdošín vo výške 36 476 EUR (v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia č.3/2016 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území Mesta Tvrdošín).

Zvolen

Zatiaľ len priame výdavky na zakúpenie mandátnych certifikátov a časových pečiatok vo výške cca 856 €.

Únia miest Slovenska dlhodobo a systematicky prezentuje názor, že treba dokončiť proces decentralizácie verejnej správy a v rámci toho aj územnej samosprávy. Skôr ako sa k nejakému kroku pristúpi, je nevyhnutné urobiť audit a následne analýzu toho, ako tá ktorá kompetencia je vykonávaná a či je aj primerane financovaná, resp. či by ju efektívnejšie nemohol vykonávať niekto iný. Pri súčasnom nastavení financovania ale mestá nemajú zdroje na rozvojové aktivity.

So srdečným pozdravom

Vážený pán

Ing. Viktor Novysedlák

výkonný riaditeľ

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Imricha Karvaša 1

813 25 Bratislava 1